

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موضوع:

"طرح الزام شهرداری تهران به توسعه و تجهیز ناوگان رفت و روب"

۱. مقدمه:

با توجه به مشکلات و معضلات ناشی از بارش‌های زمستانی در شهر تهران و بروز بحران و نابسامانی در رفت و آمد شهروندان و حمل و نقل و ترافیک و همچنین عدم وجود ساختار مدیریتی مناسب و برنامه‌های عملیاتی و اجرایی مدون، دانش‌بنیان و مبتنی بر اصول مدیریت و محیط زیست در نگهداشت زمستانی شهر، بازنگری در ساختار و شیوه‌های اجرایی فعلی اجتناب ناپذیر بوده و ضرورت دارد این مهم با رویکرد نوین در زمینه‌های ساختار مدیریتی، نظام مالی، رعایت استانداردهای زیست‌محیطی، بهره‌گیری از برنامه‌های عملیاتی روزآمد، استفاده از فناوری‌های نوین و همچنین آموزش و مشارکت شهروندان صورت پذیرد.

مبانی حقوقی (سوابق قانونی):

- فصل چهارم برنامه سوم توسعه شهر تهران
- ماده چهل و یکم مصوبه (برنامه پنج ساله دوم شهرداری تهران ۹۷-۹۳) - تصویبی در شصت و دومین جلسه رسمی شورا منعقد به تاریخ ۹۳/۲/۱۴ در راستای کاهش تبعات زیست محیطی ناشی از استفاده نمک برای امحای برف و یخ در معابر عمومی شهر تهران
- مصوبه ۱۹۵۷ "برف روبی و یخ زدایی مناسب با استفاده از امکانات و فن آوری های روز در شهر تهران" ۹۳/۶/۳۰

شورای اسلامی شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر

تهران

پیوست:

دارد

بهره‌بردار:

متقاضی:

شورای اسلامی شهر

تهران

تنظیم:

مرکز مطالعات و

برنامه‌ریزی شهر تهران

مدیریت مطالعات خدمات

شهری و محیط‌زیست

تاریخ:

۹۹/۰۳/۲۴

تأثیرات موضوع:

- افزایش ایمنی و تاب آوری شهری
- تسریع خدمات رسانی در مواقع بحرانی
- تسهیل رفت و آمد شهروندان و دسترسی آنها به سیستم حمل و نقل در زمان های بارش برف
- ارتقای عملکرد بهینه پیمانکاران در زمینه برف روبی
- آموزش پیمانکاران از طریق مراکز علمی
- تجهیز و توسعه ناوگان برف روبی و یخ زدایی در مواقع اضطراری

موارد تعارض با اسناد و قوانین بالادستی:

- با اسناد و قوانین بالادستی تعارض ندارد.

۲. دلایل ضرورت یا فوریت موضوع:

طی سال های اخیر با وجود اختصاص و صرف اعتبارات قابل توجه به خدمات برف روبی و نگهداشت زمستانی شهر و همچنین برخورداری از همکاری و مشارکت دستگاه های مرتبط و ذی نقش از جمله سازمان هواشناسی، پلیس راهور و کلیه ظرفیت های شهرداری تهران، در دفعات محدود و قابل پیش بینی بارش برف، کیفیت مدیریت و ارائه خدمات توسط عوامل موظف و مجریان عملیات برفروبی و پاکسازی شهر (پیمانکاران خدمات شهری و برفروبی) در حد انتظار و مطلوب نبوده و اختلال در تردد، حمل و نقل و نظم شهر را در پی داشته است.

این مقوله از دو منظر مدیریتی و اجرایی قابل بررسی بوده و به نظر می رسد علاوه بر ساختار مدیریتی عریض و طویل ستاد برفروبی متشکل از بسیاری معاونت ها، سازمان ها و مناطق ۲۲ گانه و عدم وجود مدیریت واحد و یکپارچه در کل شهر، نهایتاً عوامل اجرایی در سطح نواحی و مناطق که عمدتاً با استفاده از نیروی انسانی بخش خصوصی (شرکت های متولی خدمات نظافت شهر، فضای سبز و برفروبی) و ماشین آلات و ادوات سازمان مدیریت پسماند و شیوه های سنتی مرسوم و معمول برای امحاء برف با شن، نمک و سایر مواد اقدام می نمایند. از این روی به نظر می رسد در موضوع برف روبی و مهار بحران های ناشی از بارش، **تغییر و تحولات اساسی قابل بررسی است.**

۳. مطالعات پیشین:

در سال ۱۳۹۶ پروژه ای تحت عنوان "مطالعات تدوین دستورالعمل مدیریتی- اجرایی برفروبی و یخزدایی شبکه معابر شهر تهران" در مرکز مطالعات و برنامه ریزی تهیه شد. این مطالعات از دو بخش مهندسی، شامل مطالعات فنی مرتبط به موضوع و بخش مدیریتی، شامل پیشنهادات ساختاری تهیه شده و در نهایت دستورالعمل نگهداشت زمستانی معابر شهری تهران را ارائه نموده است. در پیوست، گزارش های پایانی و دستورالعمل مذکور درج شده اند.

شورای اسلامی شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

پیوست:

دارد

بهره بردار:

متقاضی:

شورای اسلامی شهر

تهران

تنظیم:

مرکز مطالعات و

برنامه ریزی شهر تهران

مدیریت مطالعات خدمات

شهری و محیط زیست

تاریخ:

۹۹/۰۳/۲۴

۴. نظرات اعلامی:

اهم معضلات موجود در وضعیت فعلی :

- عوارض زیست محیطی و آسیب های وارده به فضای سبز شهری به علت استفاده از نمک و شن و ...
- فرسایش سریع آسفالت معابر و تحمیل هزینه های بازسازی و مرمت معابر.
- غافلگیری و واکنش دیر هنگام عوامل اجرایی در مواقع بارش برف و یخ زدگی.
- استفاده از روش های سنتی متکی به نیروی انسانی غیر متخصص.
- تحمیل هزینه های مضاعف به شهرداری با واگذاری جداگانه عملیات برفروبی با وجود پیمان های خدمات شهری نواحی و مناطق.

پیشنهادات:

نظرات پیشنهادی مرکز	موارد مطرح شده در طرح
عنوان طرح به طور کامل موضوع مطرح شده در متن را تحت پوشش قرار نمی دهد. پیشنهاد عنوان: " طرح اصلاح ساختار مدیریت برفروبی و یخ زدایی در شهرداری تهران "	
گزینه اول (بخش اعظم این گزینه، مستخرج از مطالعه سال ۱۳۹۶ مرکز مطالعات است): - انضمام خدمات برفروبی و نگهداشت زمستانی شهر به پیمان های خدمات شهری نواحی و مناطق (بسیاری از فعالیت های برفروبی در زمان عدم رفت و روب و شست و شو در پیمان های فعلی درج شده است). - انجام اصلاحات اساسی در عقد قراردادهای مربوط به پیمانکاران حوزه رفت و روب و انجام پرداخت ها به صورت دوره ای و براساس عملکرد آنها. - تجهیز کامل سازمان مدیریت پسماند به ماشین آلات و ادوات تخصصی و نیروی انسانی سازمانی به منظور عدم استفاده از بخش خصوصی ناکارآمد در این امر خطیر. - ارائه خدمات در بزرگراه ها و شریان های اصلی و مهم توسط سازمان مدیریت پسماند. - ارائه خدمات در معابر درجه دو و فرعی توسط عوامل اجرایی مناطق و نواحی. - توجه به بهره گیری از فناوری های نوین و ایجاد و تسهیل شرایط ورود شرکت های دانش بنیان و شتاب دهنده ها	ماده واحده: شهرداری تهران موظف است به منظور تحقق مفاد فصل چهارم برنامه سوم توسعه شهر تهران مبنی بر افزایش ایمنی و تاب آوری شهری و در راستای تسریع خدمات رسانی در مواقع بحرانی، تسهیل رفت و آمد شهروندان و دسترسی آنها به سیستم حمل و نقل در زمان های بارش برف، اقدام به توسعه و تجهیز ناوگان برف روبی و یخ زدایی در سازمان مدیریت پسماند نماید. تبصره ها: ۱- سازمان مدیریت پسماند متناسب با میزان بارش برف و شرایط اقلیمی

شورای اسلامی شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

پیوست:

دارد

بهره بردار:

متقاضی:

شورای اسلامی شهر

تهران

تنظیم:

مرکز مطالعات و

برنامه ریزی شهر تهران

مدیریت مطالعات خدمات

شهری و محیط زیست

تاریخ:

۹۹/۰۳/۲۴

نظرات پیشنهادی مرکز	موارد مطرح شده در طرح
- بررسی و امکان سنجی مواد جایگزین نمک و میزان و نحوه استفاده از آنها به هنگام برف روبی و یخ زدایی برای مثال استفاده از کلسیم منیزیم استات یا CMA، به علت وجود کمترین اثرات مخرب زیست محیطی، محدوده دمایی و علی رغم هزینه ی بالای آن، حداقل در خیابان ها و بزرگراه هایی که تخریب آسفالت آنها در نتیجه استفاده از نمک هزینه بالایی به بار خواهد آورد مثل پل صدر. - ارائه نحوه و مقدار استاندارد استفاده از مواد یخ زدا در شرایط مختلف آب و هوایی با در نظر گرفتن خرداقلیم های متنوع شهر تهران و مبتنی بر تنوع و حساسیت معابر و نحوه دپو و نگهداری از آنها - ارائه برنامه جامع آموزش و توانمندسازی پیمانکاران و کارکنان و نیز شهروندان در یخ زدایی و برف روبی معابر. - اخذ اطلاعات سازمان هواشناسی توسط سازمان پسماند به جهت پیش بینی های درست هواشناسی و ایجاد آمادگی و انجام اقدامات صحیح و به هنگام در شرایط بارش برف (استفاده از استراتژی های مدرن در مقابله با خطرات زمستانی معابر، مستلزم داشتن اطلاعات لحظه به لحظه شرایط جوی پیش بینی شده، اقدام به موقع عملیات پیشگیرانه به منظور جلوگیری از ایجاد پیوند بین یخ و روسازی، استفاده از میزان مشخص و حساب شده نمک، ارتقا تجهیزات، کنترل اتوماتیک پاشنده ها، ذخیره سازی مناسب، تدارکات مناسب انبار). - تعیین سایت های جدید برف روبی بر روی نقشه GIS تهران و تعیین محدوده تحت پوشش برای هر سایت در قالب بانک اطلاعاتی GIS با نگاهی تحلیلی به شناسایی سایت های برف روبی در وضع موجود در مناطق مختلف - تهیه و تدوین الگوی جامع ارزیابی، پایش و رتبه بندی پیمانکاران به منظور شناسایی نقاط ضعف و اصلاح ساختار - لزوم توجه به ویژگی زیبایی شناسی برف و دور شدن از هدفی که قصد دارد تمام برف را از شهر محو کند. - بهره گیری از مشارکت شهروندان در فرایند برف روبی و لزوم توجه به آموزش شهروندی در این خصوص	مناطق یک الی شش و بیست و یک و بیست و دو، نسبت به تجهیز و توسعه ناوگان برف روبی و یخ زدایی در مواقع اضطراری اقدام نماید. ۲- شهرداری تهران به منظور ارتقای عملکرد بهینه پیمانکاران در زمینه برف روبی، نسبت به آموزش آنها از طریق مراکز علمی کاربردی اقدام نماید. ۳- شهرداری تهران مکلف است گزارش حسن اجرای مصوبه را هر شش ماه یکبار به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید.
گزینه دوم (با بررسی و امکان سنجی - SWOT) :	

شورای اسلامی شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر
تهران

پیوست:
دارد

بهره بردار:

متقاضی:
شورای اسلامی شهر
تهران

تنظیم:
مرکز مطالعات و
برنامه ریزی شهر تهران

مدیریت مطالعات خدمات
شهری و محیط زیست

تاریخ:
۹۹/۰۳/۲۴

نظرات پیشنهادی مرکز	موارد مطرح شده در طرح
- واگذاری مدیریت خدمات برفروبی به سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی با توجه به ظرفیت های بالقوه و قابل افزایش و توسعه این سازمان و برخورداری از ایستگاه های متعدد در کلیه مناطق و نقاط شهر، نیروی انسانی کارآمد و متخصص، تمرکز کلیه ماشین آلات و ادوات تخصصی و مجهز به فناوری و تجهیزات لازم و قابل استفاده در کلیه مأموریت های این سازمان. - تخصیص اعتبارات برفروبی، به سازمان آتش نشانی به منظور توسعه مستمر امکانات و ارتقاء خدمات در کلیه ماموریت ها و نگهداشت ایمنی شهر و مواقع بحران. - استفاده از ظرفیت های آموزشی و وجود بستر مناسب و شرایط توسعه منابع انسانی در این سازمان. - ارتباط مؤثر این سازمان با شهروندان و امکان افزایش مشارکت اجتماعی. - امکان اصلاح و تغییر رویکرد به پیشگیری از بروز بحران در مقابل مهار بحران (رویکرد بخش خصوصی). - قابلیت تدوین برنامه های فناورانه و دانش بنیان کلان نگر میان و بلند مدت در این سازمان. - مدیریت یکپارچه، فرماندهی واحد و عملیات میدانی و مکانیزه در کلیه بزرگراه ها و شریان های اصلی و معابر مهم توسط عوامل سازمانی (با توجه به حضور شبانه روزی در شیفت های تعریف شده و مستمر). - ارائه خدمات در معابر فرعی و محلی توسط عوامل اجرایی مناطق و نواحی با انضمام خدمات برفروبی و نگهداشت زمستانی شهر به پیمان های خدمات شهری - عدم نیاز به تشکیل هر ساله ستاد برفروبی. - عدم نیاز به برگزاری مناقصات و استفاده از خدمات نامطلوب بخش خصوصی.	

شورای اسلامی شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

پیوست:

دارد

بهره بردار:

متقاضی:

شورای اسلامی شهر

تهران

تنظیم:

مرکز مطالعات و

برنامه ریزی شهر تهران

مدیریت مطالعات خدمات

شهری و محیط زیست

تاریخ:

۹۹/۰۳/۲۴